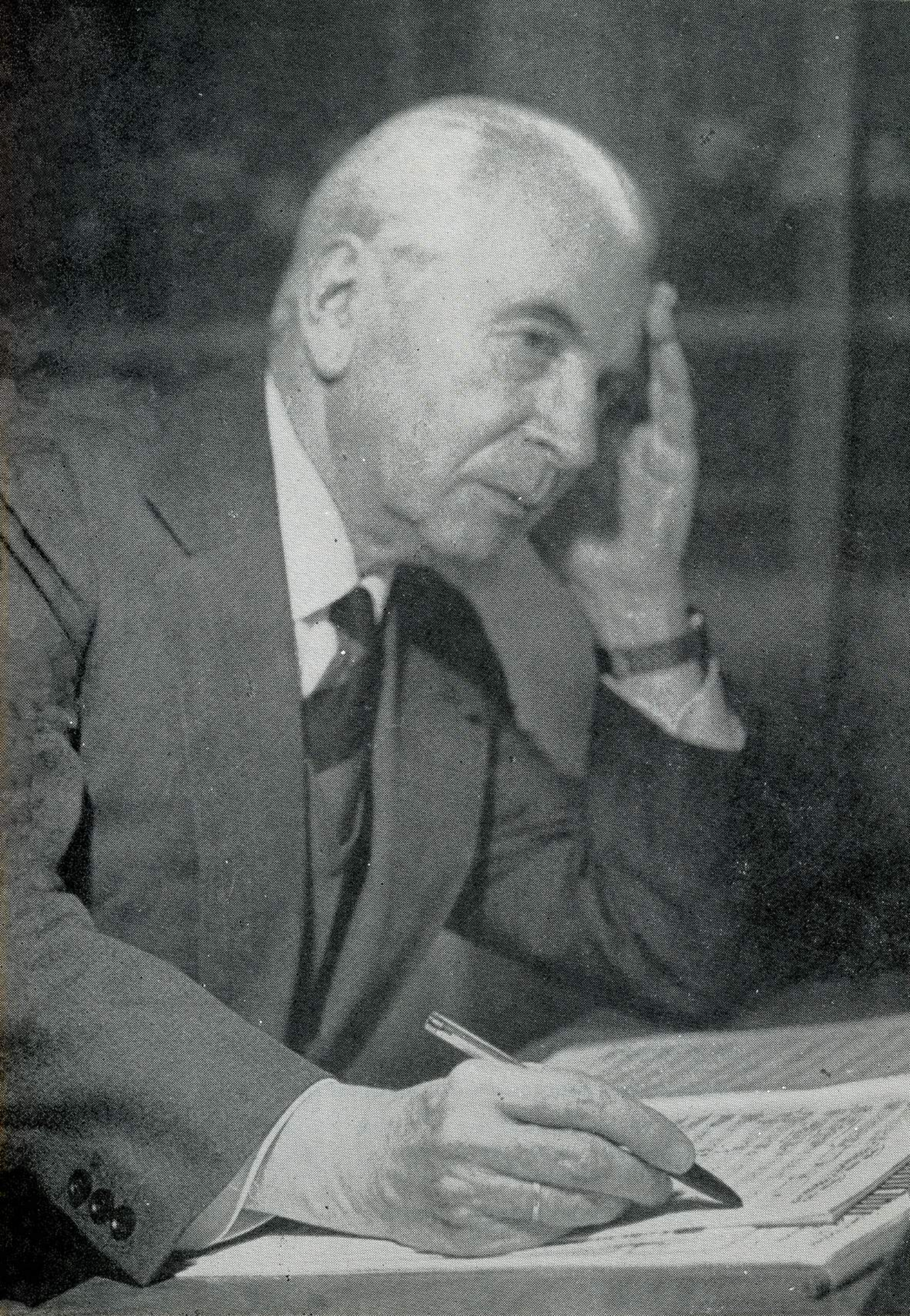

TEATR WIELKI W ŁODZI

JUBILEUSZ
50-LECIA
PRACY
ARTYSTYCZNEJ

ZYGMUNTA
LATOSZEWSKIEGO

Cyfrowe Muzeum Teatru Wielkiego w Łodzi

*Szanownemu i Drogiemu Jubilatowi, współtwórcy
polskiego życia muzycznego, wieloletniemu
dyrektorowi Opery Łódzkiej i Teatru Wielkiego
w Łodzi najserdeczniejsze gratulacje z okazji
50-lecia pracy artystycznej oraz życzenia wielu
lat zdrowia i wszelkiej pomyślności składają*

Dyrekcja i Zespoły Teatru Wielkiego w Łodzi

Do

P. T. Melomanów miasta Łodzi

Dziś, w sobotę 5 maja 1979 roku mija pół wieku od tak ważnego i pamiętnego dla mnie 5 maja 1929 roku, kiedy po raz pierwszy stanąłem przy pulpicie dyrygenckim, aby poprowadzić koncert symfoniczny Filharmonii Poznańskiej. Wynik tego debiutu zadecydował o całej mojej przyszłości artystycznej, która związała mnie z czołowymi estradami koncertowymi oraz przez wiele lat z teatrami operowymi w Poznaniu, Gdańsku, Warszawie i ostatnio, w najdłuższym etapie od 1961 roku — w Łodzi. Tu, w tym mieście przeżyłem największe wzruszenie artystyczne: otwarcie pięknego Teatru Wielkiego, którego inauguracyjne przedstawienie „Halki” Stanisława Moniuszki miałem zaszczyt i ogromną radość prowadzić.

Od tego pamiętnego wieczoru społeczeństwo Łodzi ze wzruszającą wiernością uszczęzcza do swojego teatru operowego, cieszy się jego osiągnięciami artystycznymi, obdarza uznaniem i sympatią jego artystów.

Dziś, kiedy los łaskawy pozwolił mi raz jeszcze, dokładnie w 50-tą rocznicę mojej pracy dyrygenckiej poprowadzić przedstawienie „Aidy” (której premierą w łódzkim Teatrze Wielkim dyrygowałem w roku 1970) pragnę Szanownej Publiczności miasta Łodzi, zwłaszcza jego najwierniejszym melomanom, serdecznie podziękować za liczne dowody uznania, a władzom miasta za troskliwą opiekę nad tym przybytkiem sztuki operowej.

Zespołom artystycznym i wszystkim pracownikom Teatru Wielkiego dziękuję z całego serca ze wspaniałą, pełną entuzjazmu pracą w latach mojej i dyr. Stanisława Piotrowskiego wspólnej dyrekcji i życzę nieprzerwanych sukcesów dla dobra życia kulturalnego Łodzi i całego kraju.

Dr. Zygmunt Łatorzewski

**PRZEDSTAWIENIE Z OKAZJI 50-LECIA
PRACY ARTYSTYCZNEJ
ZYGMUNTA LATOSZEWSKIEGO**

5 MAJA 1979

GIUSEPPE VERDI A I D A

Opera w czterech aktach

Libretto: Antonio Ghislanzoni

Przekład: Joanna Kulmowa

Kierownictwo muzyczne

ZYGMUNT LATOSZEWSKI

Inscenizacja i reżyseria

ROMAN SYKAŁA

Dekoracje

HENRI POULAIN

Kostiumy

MARIA HORBACZEWSKA

Choreografia

WITOLD BORKOWSKI

Kierownictwo chóru

MIECZYŚLAW RYMARCZYK

OBSADA

AKT I

Faraon	TOMASZ FITAS
Amneris	ALICJA PAWLAK
Aida	BARBARA RUSIN
Radames	ZYGMUNT ZAJĄC
Ramfis	ZDZISŁAW KRZYWICKI
Posłaniec	IRENEUSZ JAKUBOWSKI
Kapłanka	RENATA RENTOWSKA

AKT II

Faraon	STANISŁAW MICHOSKI
Amneris	ALICJA PAWLAK
Radames	ZYGMUNT ZAJĄC
Aida	ELŻBIETA NIZIOŁOWA
Amonatro	EUGENIUSZ NIZIOŁ
Ramfis	ZDZISŁAW KRZYWICKI

AKT III

Amneris	JADWIGA MIRECKA
Radames	HENRYK KŁOSIŃSKI
Aida	EWA SZAFARSKA
Amonatro	WŁADYSŁAW MALCZEWSKI
Ramfis	ZDZISŁAW KRZYWICKI

AKT IV

Amneris	IZABELA KOBUS
Radames	HENRYK KŁOSIŃSKI
Aida	HALINA ROMANOWSKA
Ramfis	ZDZISŁAW KRZYWICKI

ORKIESTRA, CHÓR I BALET TEATRU WIELKIEGO
W ŁODZI

Dyryguje: ZYGMUNT LATOSZEWSKI

ZYGMUNT LATOSZEWSKI — senior dyrygentów polskich — obchodzi w tym sezonie 50-lecie swojej działalności artystycznej. Z tej rocznicowej okazji odwiedza Artysta czołowe placówki operowe i filharmonie, aby raz jeszcze przy pulpicie dyrygenckim spotkać się z zespołami, z którymi związany był wieloletnią współpracą muzyczną lub kierowniczą pracą na stanowisku dyrektora artystycznego tych instytucji.

Studia muzyczne odbył Zygmunt Latoszewski w Konserwatorium Poznańskim, a muzykologiczne na Uniwersytecie w Poznaniu, uzyskując doktorat na podstawie rozprawy o pierwszych operach polskich Macieja Kamińskiego. Początkowo poświęcił się publicystyce i krytyce muzycznej, lecz sukces debiutu dyrygenckiego z Orkiestrą Filharmonii Poznańskiej w dniu 5 maja 1929 roku zadecydował o całej przyszłości artystycznej Zygmunta Latoszewskiego. Został zaangażowany do Opery Poznańskiej, a zaledwie po czterech latach władze miasta powierzyły młodemu artyście kierownictwo teatru, które sprawował aż do wybuchu II wojny światowej.

Warto przypomnieć, że kierowany przez Zygmunta Latoszewskiego poznański teatr operowy był w tych latach jedynie normalnie funkcjonującym dzięki stałej subwencji władz miejskich. W warunkach względnej stabilizacji gospodarki mógł zespół teatru dopracować się interesującego repertuaru, w którym nie zabrakło niejednej dotąd w Polsce niewystawionej pozycji operowej. Należą do nich takie dzieła, jak: „Cosi fan tutte” Mozarta, „Juliusz Cezar” Haendla, „Alcesta” Glucka, „Nieszpory sycylijskie” Verdiego, „Wilhelm Tell” Rossiniego, „Afrykanka” Meyerbeera, „Adrianna Lecouvreur” Cilei, „Czterech gburów” Wolf-Ferrariiego. Szczególną zasługą Latoszewskiego było pierwsze sceniczne wykonanie baletu „Harnasie” Szymanowskiego na scenie polskiej oraz wielu dzieł rodzimej twórczości operowej.

Na lata przedwojenne przypada też intensywna działalność symfoniczna orkiestry operowej. Jej koncerty z udziałem wielu sławnych solistów (Emil von Sauer, Alfred Cortot, Claudio Arrau, Egon Petri, Józef Szigeti wraz z całą plejadą wybitnych solistów polskich) były stałą pozycją poznańskiego życia muzycznego. Obok wielu krajowych i zagranicznych dyrygentów kierował nimi często Zygmunt Latoszewski, który w ciągu kilku sezonów zdobywał też pierwsze sukcesy na estradzie Filharmonii Warszawskiej, a niebawem i za granicą w filharmoniach w Monachium, Berlinie i Hamburgu.

Okres okupacji spędził Latoszewski w Warszawie utrzymując się z koncertów organizowanych w polskich kawiarniach z udziałem wielu śpiewaków operowych.

Wyzwolenie zastaje Zygmunta Latoszewskiego w Krakowie,

gdzie już od lutego 1945 r. staje na czele Filharmonii Krakowskiej organizując pierwszy powojenny sezon koncertowy, a w sierpniu prowadzi w Teatrze im. Słowackiego pierwsze powojenne przedstawienie „Hrabiny” Moniuszki z Ewą Bandrowską-Turską w partii tytułowej.

W roku 1946 wraca na stanowisko dyrektora Opery Poznańskiej i w ciągu trzech sezonów odbudowuje w nowych inscenizacjach podstawowy repertuar operowy i baletowy, który latem 1948 r. przedstawia publiczności warszawskiej na scenie Teatru Polskiego, następnie podejmuje działalność symfoniczną na stanowisku dyrygenta Filharmonii Warszawskiej w sali „Roma”, pracując jednocześnie przy wystawieniu pierwszych spektakli operowych. Na zlecenie Ministerstwa Kultury i Sztuki obejmuje jesienią 1949 r. kierownictwo Filharmonii Bałtyckiej, gdzie poświęca się również pracy operowej. W roku 1950 zaczyna działać Studio Operowe, w którym młodzi śpiewacy znaleźli fachowy warsztat pracy, a Gdańsk uzyskał stałe przedstawienia operowe.

W 1952 roku Zygmunt Latoszewski zostaje powołany na stanowisko dyrektora Opery Warszawskiej (wystawia głośną premierę „Halki” w inscenizacji Leona Schillera i polską premierę baletu „Romeo i Julia” Prokofiewa). Po trzech latach wraca Latoszewski do swej młodzieży na Wybrzeżu, ale pozostaje nadal związany z Operą Warszawską i obecnym Teatrem Wielkim jako współpracujący dyrygent.

Jako kierownik Państwowej Opery i Filharmonii Bałtyckiej wystawił szereg znaczących premier, prezentowanych również na „Warszawskich Jesieniach” („Peter Grimes”, „Dafnis i Chloe”, „Cudowny Mandaryn”, „Krakatok”).

Od roku 1961 do 1972 datuje się ostatni etap jego pracy organizacyjno-artystycznej, w wyniku której otwarto w 1967 roku Teatr Wielki w Łodzi. Bardzo głośne sukcesy repertuarowe i artystyczne łódzkiego zespołu operowego w kraju i za granicą uwieńczyły długoletnią działalność kierowniczą dr. Latoszewskiego, a także jego owocną działalność pedagogiczną w łódzkiej PWSM na stanowisku docenta, a od roku 1964 profesora nadzwyczajnego.

Obecnie Artysta występuje gościnnie przede wszystkim w Teatrze Wielkim w Łodzi oraz na estradach filharmonii w całym kraju.

**Przedstawienia operowe zrealizowane przez
Zygmunta Latoszewskiego na scenie
Opery Łódzkiej i Teatru Wielkiego w Łodzi**

1. L. Delibes, *Lakmé*, prem. 6 V 1961
2. G. Puccini, *Cyganeria*, prem. 26 VIII 1962
3. R. Leoncavallo, *Pajace*, prem. 26 XI 1962
4. P. Mascagni, *Rycerskość wieśniacza*, prem. 30 XII 1962
5. W. A. Mozart, *Don Juan*, prem. 9 IV 1963
6. G. Verdi, *Bal maskowy*, prem. 30 VIII 1963
7. C. Orff, *Carmina burana*, prem. 3 XII 1963
8. E. Wolf-Ferrari, *Tajemnica Zuzanny*, prem. 3 XII 1963
9. Ł. Kamieński, *Damy i huzary*, prem. 12 V 1964
10. J. Massenet, *Manon*, prem. 30 XII 1964
11. D. Auber, *Fra Diavolo*, prem. 28 VIII 1965
12. St. Moniuszko, *Halka*, prem. 19 I 1967
13. A. Borodin, *Książ Igor*, prem. 20 I 1967
14. St. Moniuszko, *Straszny Dwór*, prem. 21 I 1967
15. P. Czajkowski, *Dama Pikowa*, prem. 5 XI 1967
16. W. A. Mozart, *Così fan tutte*, prem. 14 IX 1968
17. T. Paciorkiewicz, *Romans gdański*, prem. 30 XI 1968
18. R. Twardowski, *Tragedyja o Janie i Herodzie*, prem. 26 IV 1969
19. S. Prokofiew, *Romeo i Julia*, prem. 13 IX 1969
20. R. Wagner, *Lohengrin*, prem. 15 I 1970
21. G. Verdi, *Aida*, prem. 19 XII 1970
22. G. Puccini, *Dziewczyna z Zachodu*, prem. 24 IX 1971
23. K. Kurpiński, *Henryk VI na łowach*, prem. 29 IX 1972
24. J. Offenbach, *Opowieści Hoffmanna*, 29 IX 1973

Wydawca: Teatr Wielki w Łodzi.

Nakład: 500 egz.

Cena zł 10,—

Druk: Drukarnia Wojskowa w Łodzi. Zam. 9105. A-5/1105

